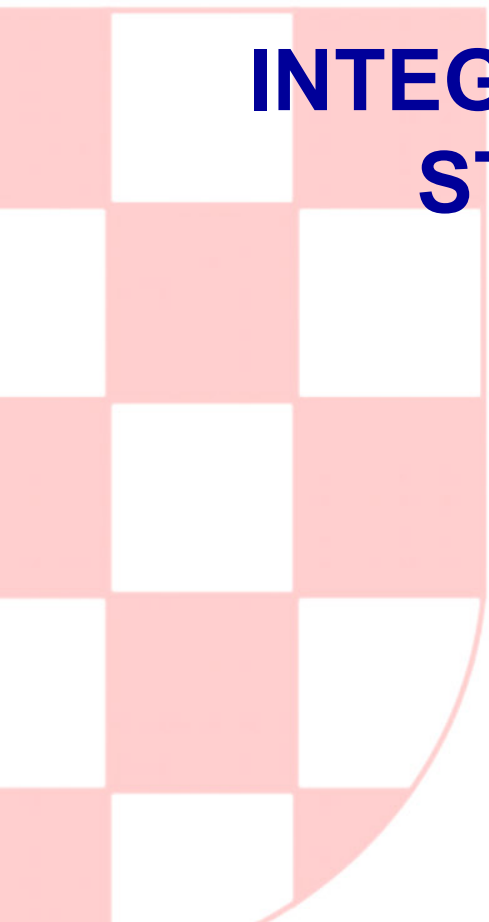

INTEGRATION OF FINANCIAL AND STATISTICAL REPORTING

**Hana Zoričić
Ministarstvo financija**

travanj 2018.

Retrospektiva razvoja proračunskog računovodstva u RH od 2002. do danas

- Najveće promjene u hrvatskom proračunskom sustavu događale su se tijekom 2001. i 2002. godine.
- Ove promjene pokrenute su prvenstveno radi:
 - potrebe za razvojem i usuglašavanjem sustava klasifikacija s međunarodno propisanim klasifikacijama,
 - potrebe za kvalitetnim informacijama o poslovanju pojedinih subjekata i države kao cjeline i
 - nužnosti usklađivanja s globalnim trendovima i zahtjevima koje su postavljali međunarodni statistički sustavi (promjena računovodstvenog načela).

Retrospektiva razvoja proračunskog računovodstva u RH od 2002. do danas

- Najvažnija metodološka promjena ➡ **prelazak s načela novčanog tijeka na modificirano načelo nastanka događaja.**
- Prelaskom s računovodstva novčanog tijeka na računovodstvo modificiranog nastanka događaja, računovodstvo dobiva znatno aktivniju ulogu u proračunskim procesima i ne odgovara više samo na pitanje što je plaćeno, već i koliko je potrošeno.

Retrospektiva razvoja proračunskog računovodstva u RH od 2002. do danas

- Od 2002. godine svi subjekti opće države primjenjuju **jedinstveni računski plan** unutar kojeg je uspostavljena veza sa statističkim kodovima temeljenim na GFS 2001.
- Računski plan se izmijenio u skladu sa zahtjevima **ekonomske klasifikacije**
 - Postavljanje ekonomske klasifikacije kao podloge za definiranje računa računskog plana značilo je potpuno mijenjanje starog računskog plana čiji su računi bili mješavina različitih klasifikacija.
- Analitički okvir financijskog izvještavanja (vrste, oblik i sadržaj financijskih izvještaja) također je promijenjen i prilagođen takvom računovodstvenom sustavu.

Obilježja proračunskog računovodstva u RH

- **Sveobuhvatnost računovodstvenog praćenja** - zakonom o proračunu propisani su obveznici primjene proračunskog računovodstva i financijskog izvještavanja.
- Primjena **jedinstvenog računskog plana** za proračune i proračunske korisnike kako na razini državnog proračuna tako i na lokalnoj (za razliku od većeg broja europskih država uz dosljednu primjenu pravila evidencije transakcija i poslovnih događaja).
- Obvezna primjena proračunskih klasifikacija - u svim fazama proračunskog ciklusa (planiranja proračuna, izvršavanja proračuna, računovodstva i financijskog izvještavanja):
 - organizacijske,
 - ekonomske,
 - funkcijske,
 - lokacijske,
 - programske i
 - po izvorima financiranja

Računovodstveni i statistički sustavi u RH

- Sustave računovodstva treba razlikovati od statističkih sustava.
- Glavni izvor fiskalne statistike su računovodstvene evidencije i izvještaji koja su proizvod nacionalnih računovodstvenih sustava.
 - Budući da su navedeni podaci ključni ulaz za dobivanja statističkih podataka, to svakako utječe na njihovu kvalitetu i usporedivost.
 - To je utjecalo i na potrebu približavanja sustava proračunskog računovodstva i financijskog izvještavanja statističkom sustavu, čime se osigurala veća efikasnost, brzina i transparentnost u kreiranju statističkih podataka.
- U odnosu na računovodstvene metodologije, statističke su često daleko strože te ulaze u procjenu ekonomske prirode svih značajnijih događaja/transakcija i njihovu reklasifikaciju ovisno o toj procjeni.

Računovodstveni i statistički sustavi u RH

- U drugom polugodištu 2013. godine pripravljena je **Strategija reforme sustava financijskog izvještavanja** kojom su utvrđene mjere za unapređenje financijskog izvještavanja proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika u RH
 - rješavanja opterećenja izvještajnih jedinica, ostvarivanja statističkih i konsolidacijskih ciljeva,
 - prilagodbe rokova izvještavanja zahtjevima Fiskalnog izvješća (EC) i
 - unapređenja kvalitete podataka u financijskim izvještajima.
- Reforme se prvenstveno odnose na:
 - dopunu sadržaja računskog plana,
 - revidiranje sadržaja i rokova podnošenja financijskih izvještaja,
 - pojednostavljenje konsolidacije putem bolje razlučivosti podataka proračuna JLP(R)S u financijskim izvještajima od podataka njihovih proračunskih korisnika.
- Dodatni razlog za unapređenjem proračunskog računovodstva i financijskog izvještavanja je bio i novi Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa (ESA 2010), koji je objavljen u lipnju 2013., s primjenom od rujna 2014.
 - U RH ESA 2010 radi se u suradnji DZS-a, HNB-a i MFIN-a
 - MFIN je nadležan za planske podatke (uglavnom nefinancijske račune), DZS za povijesne podatke - nefinancijske račune, HNB za povijesne podatke - financijske račune.

MFIN
DZS
HNB

Strategija reforme sustava financijskog izvještavanja - PROVEDBA

- U listopadu 2014. godine donesen je novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je, između ostaloga, sadržavao promjene sukladno preporukama Eurostata.
 - Uvedena je obveza evidentiranja **danih subvencija i kapitalnih pomoći** po nastanku događaja, odnosno u trenutku pravomoćnosti izdanog akta nadležnog tijela (odluka, rješenje i slično) temeljem kojeg se dodjeljuje subvencija, odnosno kapitalna pomoć.
 - Sukladno zahtjevima europske statistike, propisano gotovinsko načelo u priznavanju prihoda ne može se primijeniti i na **sredstva ostvarena od EU**
 - Iznimno za pomoći od institucija i tijela EU i pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava propisuje načelo priznavanja prihoda izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa i projekata

Strategija reforme sustava financijskog izvještavanja - PROVEDBA

- U prosincu 2014. donesen je novi Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu koji je pratio izmjene Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te zahtjeve statistike.

PRIMJER OBRASCA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAJA:

Obvezni analitički podaci					
81641	Povrat zajmova danih tuzemnim obrtnicima - kratkoročni	819			
81642	Povrat zajmova danih tuzemnim obrtnicima - dugoročni	820			
81643	Povrat danih zajmova tuzemnim obrtnicima po protestiranim jamstvima	821			
81711	Povrat zajmova danih državnom proračunu - kratkoročni	822			
81712	Povrat zajmova danih državnom proračunu - dugoročni	823			
81721	Povrat zajmova danih županijskim proračunima - kratkoročni	824			
81722	Povrat zajmova danih županijskim proračunima - dugoročni	825			
81723	Povrat danih zajmova županijskim proračunima po protestiranim jamstvima	826			
81731	Povrat zajmova danih gradskim proračunima - kratkoročni	827			
81732	Povrat zajmova danih gradskim proračunima - dugoročni	828			
81733	Povrat danih zajmova gradskim proračunima po protestiranim jamstvima	829			
81741	Povrat zajmova danih općinskim proračunima - kratkoročni	830			
81742	Povrat zajmova danih općinskim proračunima - dugoročni	831			
81743	Povrat danih zajmova općinskim proračunima po protestiranim jamstvima	832			
81751	Povrat zajmova danih HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u - kratkoročni	833			
81752	Povrat zajmova danih HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u - dugoročni	834			
81753	Povrat danih zajmova HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u po protestiranim jamstvima	835			

Strategija reforme sustava financijskog izvještavanja - PROVEDBA

- **Studen 2016. - Izmjene i dopune Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu.**
- Izmjene i dopune odnose se u najvećem dijelu na prijenose EU sredstava te prijenose unutar općeg proračuna.
 - Izmjene zbog potrebe za što kvalitetnijom konsolidacijom
- Iz dosadašnjih podataka Računskog plana kod primjerice davanja pomoći nije bilo vidljivo daju li se pomoći iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
 - Navedeno nije omogućavalo određivanje pripadnosti podsektoru države (središnjoj ili lokalnoj) što je izrazito važno za statistiku.

Buduće aktivnosti – EU projekt

- Učinkovitiji sustav financijskog i statističkog izvještavanja
- 522.000,00 EUR

Glavne aktivnosti projekta:

- 1. Izrada nove aplikacije za prikupljanje i analizu financijskih izvještaja** svih obveznika predaje financijskih izvještaja (državni proračun, proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski i izvanproračunski korisnici utvrđeni Registrom proračunskih i izvanproračunskih korisnika)
 - Izrada nove aplikacije za prikupljanje i analizu financijskih izvještaja će uvelike olakšati financijsko izvještavanje i mogućnost izrade statističkih izvješća u skladu sa sve kompleksnijim zahtjevima koji se postavljaju pred Ministarstvo financija.
- 2. Izrada veznih tablica za definiranje načina iskazivanja određenih poslovnih događaja**
 - U većini zemalja EU proračunski i statistički obuhvat sustava općeg proračuna nije identičan, a najznačajnije razlike utvrđene su u obuhvatu izvanproračunskih korisnika. Izvanproračunski korisnici mogu primjenjivati proračunsko, ali i poduzetničko i neprofitno računovodstvo, ovisno o pravnom obliku i posebnosti poslovanja. Kada izvanproračunski korisnici primjenjuju poduzetničko računovodstvo ili računovodstvo neprofitnih organizacija, za potrebe financijskog izvještavanja poslovne transakcije potrebno je iskazati sukladno pravilima proračunskog računovodstva. U svrhu automatizacije procesa i ubrzanja rada provesti će se analiza u kojoj će pristupiti svakom izvanproračunskom korisniku pojedinačno te za svaku specifičnu poslovnu transakciju definirati način iskazivanja u proračunskom računovodstvu kroz izradu veznih tablica za pojedine izvanproračunske korisnike s naglaskom na poslovne događaje kao što su jamstva, otpisi i sl. koji proces konverzije čine zahtjevnijim, a sve u svrhu povećanja kvalitete statističkog izvještavanja sukladno metodologiji ESA 2010.